

23. gada-gabhjums.

Maksa ar peesuhitichanu
par patti:

par gabu 1 rub. 60 kap.
" pufgabu 85 "

Maksa bez peesuhitichanas
Rigā:

par gabu 1 rub. — kap.
" pufgabu 55 "
" 3 mehnefāči 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenahm no p. 10 sabtoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdataijs.

Mahjas weefis isnahk ween reis pa nedetu.

Maksa
par fludināfchānu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, maksa 10 kap.

Kedafzija un ekspedizija
Rigā,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu- druktatavā pee
Pehtera basnijas.

N°. 40.

Sestdeenā 7. Oktober.

1878.

K u b d i t a j s.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas.

Cekshemes sinas. No Rigas: Pah semneku jemes pahroshchānu pee Rigas peederigās muishas. No Madalinas draudses: pah mahjitaja at-
wabifchānohs. No Kursemes augshgala: nelaimigs atgadijums zaur slintahm. No Wilandes: bsimfchānas deenas swehtifchāna. No Dohbeles: flepkawibas darbi. No Behrnawas: gabdashana par muishki un teateri. No Peterbur-
gas: tulles cenahfchānas.

Ahrjemes sinas. No Austrijas: pah Bosnijas un Herzegowinas ee-
nemfchānu. No Anglijas: Afganistanes leeta. No Turcijas: tureenās walste
un politikas buhshāna.

Par semkohpibas istahdi Rigā. (Mahjas weefim fuhitita wehstule) u. t. pr.
Beelikumā: Sirbs apfinas wara. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rigas. Rā „Bidsemes gubernijas awises“ sino, tad
loshchu wilshchāna preeksh Rigas kreises notiks schahdōs ter-
minōs: preeksh 4ta kantona tai 2trā Nowemberi, preeksh
3fcha kantona tai 6tā Nowemberi un preeksh 2tra kantona
tai 13tā Nowemberi. Rigas kreisas kara-deenasta komisija
fawas darifchānas turehs Rig. Latw. beedribas mahjā.

Preeksh Zehsu kreises ir schahdi loshchu wilshchānas ter-
mini, prohti preeksh 2tra kantona tai 2. Nowemberi, preeksh
3fcha kantona tai 7. Now., preeksh 4 kantona tai 9tā Now.
un preeksh 1ma kantona tai 13tā Now.

No Lihsumas. Lihsumas W. krohgā ir tai 24tā Septem-
beri fanehmufchi kahdu arestantu, kas kahdu pee Lihsumas
peederigu faimneeku uswedinajis, lai winam lihds eitohk Gu-
schila bohdi uslaust. Minetais faimneeks, rikligns wihrs buh-
dams; ir par tahdu runu fabihjees, un tad ar zitu laushu
palihofibu to blehdi fanehmis zeeti un wianu nodewufchi walste
waldischānai. Zeefa ismekledama pee blehshā atrada 10 aitu ch-
das, un 5 lakatus, kuzus war atsiht per sagteem. Lihsumas wal-
dischāna lika wianu zeetumā, pee kura 2 wihrus par fargeem
veelika, kamehr wianu gruntigi isklaufa un peederigai brugu-
teefai nodohd; bet schis blehdis, laifam zaur waktneeku ne us
manibu, tai nakti no 25ta us 26to Septemberi aishchis.
Us kureenu dewees, naw sinams. Isbehgufcha blehshā wahrds
ir Kahrlis Misinsch, no auguma puflihds leels, ar dseltainu
paretu bahrsdu sem schohda. Zahnis Ballods.

No Odesas teel sinohts, ka tur schini gadā no 5ta lihds
20tam Dezemberim tikschoht notureta leela semkohpju fapulze,
us kuru tikufchi usaininati semkohpji, semkohpju beedribas kā
ari wisi, kam semkohpiba ruhj un kas no tam ko sin. Kas
pee schihš fapulzes darbeem grib peebeedrotees, tam japeeteizahs

wifwehlati lihds 25tam Nowemberim un tad wifsch dabuhn no
preekshneezibas beedru kahrti. Kam tahda beedru kahrts, tam
us Odesu pa dselszetu drauzohk teel pufe no braufshchānas
makfas atlaista. Scho sinu pasneeds „Pet. Herold.“

No Wihnes. Rā dsird, tad Austrija par fawu weet-
neeku Parihšē fuhitfchoht grafu Beustu. Kad nu grafš
Beusts fawā politikas istureschānā ir Bruhsijas kā ari Wah-
zijas pretineeks, tad Parihšē buhdams wifsch fahls Franzu-
schus us Wahziju famujinahk. Berlines awises par tam jaw
fahufshas kurneht.

Sche klahk ari peeelkam to sinu, ka Austrija fawus
kara-pulkus Bosnija un Herzegowinā pamafinafchoht. Lihds
schim tur bijufchi 200,000 saldatu, tagad tur palikfchoht
100,000. Ar til dauds peeteekohk, schim brihscham eenem-
tahs pawalstes, Bosniju un Herzegowinu, aistahweht; bet pa-
wafari wairak saldatu wajadsehš. Schahdu saldatu pamafina-
fchānu Austrija isdarohk, lai buhtu majaka isdohfchāna preeksh
kara-pulkeem minetās eenemtās pawalstes, jo Ungari jaw tā
puklojahs, ka Austrija eenehmufe Herzegowinu un Bosniju.

No Bulgarijas. Rā no tureenās teel sinohts, tad Bul-
garija drihsumā noturehs tautas-weetneeku fapulzi, kuzā winā
iswehlehs few waldneeku. Dashedi ir nodohmajufchi par kan-
didatu jeb eezelamo waldneeku nemt Serbijas firsu, lai jau-
nai walstei Bulgarijai buhtu kahds atbalsts no Serbijas; bet
ziti atkal tam ir preti, fazidami, ka zaur to tiktu tiklab kā
Bulgarija ar Serbiju faweenota un ar to tatschu leelwalstis
nebuhtu meerā. Turpmal redsefim, kahdu buhs eezehlfufchi.

No Afganistanes. Naw gandrihs wairs jafschābahs, ka
Anglija ar Afganistani karu nefahls, jo leelas Anglu awises
jaw fawus kara-sinotajus us Indiju aifshufhufshas.

Telegrafa sinas.

No Bukareshtes tai 4. Oktoberi. Augstaki Rumenijas
wirsneeki aifbewufshees us Dobrudschu, lai warelu wajadfigas
eegrohsifchānas isdariht, ka Rumeniya war Dobrudschu fawā
pahwaldifchānā uskemt. — Kreemu kara-pulki, kas atrohnahs
Rumenija, fataifahs aiseet no tureenās. Rumenijas firsis zaur
faweem fuhtraem leelwalstim pasludinajis, ka Rumeniya nu ee-
stahjufehs zitu Ciropas patfahwigu walstju starpā.

No Mostaras tai 4. Oktoberi. Feldmarschal-leitnantis So-
wanowitschs tai 4tā Oktoberi eegahja ar fawu pulku Mostarā,
kur wifsch ar leelu gawilefchānu tika janemts.

Gefchfemes fimas.

No Rigas. Pahr semneeku semes pahrdohſhanu muifchās, kas pee Rigas pilſfehtas peeder, „Rig. Ztg.“ paſneeds ſchahdas fimas. Kā finams, tad jaw 1860tā gadā ſahka to leetu zilāht pahr semneeku semes pahrdohſhanu tais pee Rigas pilſfehtas peederigās muifchās. Ta no pilſfehtas ezelta komiſija iſtrahdaja pahr mineto semes pahrdohſhanu preeſchlikumu, bet tas tilai 1865tā gadā tila Wiſuaugſtaki apſtivrīnahts un pirkſhana wehl wehlati ſahlahs, prohti tilai 1870tā gadā. Šhē Rigā ta paſcha buhſhana iſtrahdijahs, kas wiſur parahdijufehs, kur semneeki labā rentes buhſhanā atradahs, prohti wini tilai geuhti kehrahs pee grunts pirkſhanas, lai gan nolihgumi bija wiſai peenehmigi un nomalſaſchana wairaf lihdsinajahs rentes malſaſchana. Tſhetru gadu laikā, prohti no 1870 lihds 1874tam gadam netika wairaf tā 66 mahjas (gruntas), 1252 dahlderī un 28 grafchi wehrtibā, par 154,131 rubli pahrdohtas, un beidsamōs trihs gads (no 1875ta lihds 1877tam gadam) ari netika dauds wairaf pahrdohtas, prohti 70 mahjas, 1252 dahlderī nu 58 grafchi wehrtibā, par 161,736 rubl. 20 kop. Kad un pee Rigas 685 semneeku mahjas, 9986 dahlderī wehrtibā, peeder, tad ir no wiſahm mahjahmka hda peekta dala pahrdohta (vehz semes wehrtibas kahda zetoria dala).

No Madalinas draudſes. Wīnu ſwehtdeenu tureenās mahjītajs G. F. Stoll kungs teiza atwadifchanas ſprediki. Pauschu bija ſanahluſchi, tā ka baſnizā ne ruhmes nebija un ziteem waijadſeja aiſ durtwim ſtahweht.

51 gadu zeen. Stoll kungs dwehſetu gana amatu waldbijis un 76 gadus ſawā muhſchā nodſihwojis no ſawa ſwehta amata atwadijahs. Atwadifchanas deenā (to ſwehtdeenu, kad gohdajamais firmgalwis ſawu atwadifchanahs ſprediki ſajija) bija baſniza ar pulehm un wainageem puſchlota un zelſch no mahjītaja muifchās lihds baſnizai ar mehtrahm aplaſihts. Tas wiſs peerahda, ar kahdu mihleſtibu un pateizibu draudſe pee ſawa gohdajama, firma dwehſetu gana turahs. Ari ſhē wareja ſajiht: kas mihleſtibu fehj, tas mihleſtibu pſaus.

Zeenigais G. F. Stoll kungs tagad atmahjis uſ Rīgu dſihwoht. Wīnſch dſihwo leelā Aleſſandera eelā Nr. 16 Wette-riča kunga mahjā.

No Kurfemes angſchgala mums peenahtuſe ſina pahr ſchahdu atgadijumu. Tas bij tant 24. Septemeri ſch. g. Šwehtdeenas wakarā, kur bij wairaf jauni puifchi ar plintehm ſanahluſchi pee ta apalſch Kamnitzeſ peederiga Balta krohga, kurſch uſ ta leelzeta atradahs ſtarp Illuſti un Subati, un tur ſahluſchi weens ohtram zepures ſchaidiht. Kad jaw tā bij wairaf reiſes ſchahwuſchi un zits jaw bij kahdu puſkwarti brandwihna paſpehlejis, tad finams ja-eet krohgā, no ta kahdu tſcharku dabuht, kur ari katram ſawa plinte lihds janef. — Kad nu ar brandwihnu bij ſawas duhſchas ſipra-ſas un drohſchakas taiſijufchi, tad ſahka no jama dereht, atkal eet zepures ſchaidiht, bet eewehrojami diwi, weens muifchās kalejs, ohtrē no B. pagasta bij norunajufchi weenai plintei ſkrotes nonemt, beſ ka ziti to manitu, dohmadami, ka tas ar to ne-eefchans un buhs atkal puſkwarte.

Kā minehts tā darihts. Tee nem plinti ziteem neredsoht, kura atradahs eelſch ſchenka lambara krohdseneeka gultā un ſahl tahs ſkrohtes nowilkt. Bet tawu leelu nelaimi! Kad wini plinti bij panehmufchi, te ſchahweens ſprahga wakā un

kalejam waigā trahpija, ohtram weenu azi. Klahubhdami dikti iſbihjuſchzes neſina ko dariht. Krohdsneeks tuhbal ſteidsahs pee minetas muifchās waldbifchanas un iſteiz wiſu, kas ir notijis. Tuhdal muifchās rentes-kungs noſteidsahs un atrada breeſmigu flatu. Tas, kam waigā trahpihts, wahr-ſjahs un waldeja, bet kas ohtrē guleja eelſch aſnim, kur ne-weens newareja pahrleezinates, waj ir wehl dſihws jeb miris; tuhbalin tila ſtellehts uſ Subati, kura no ta krohga ir 8 werſtes, vehz ahrtēs, kas ari ahtrumā atſteidsahs un vehz ilgās iſmelleſchanas atrada, ka wehl pee dſihwibas, tad abi tila nowesti uſ Subati ſlimneeku namā; tas pirmais war- buht gan paliks wefels, lai gan nabagam mohlas un ſahpes jazeefch, bet tam ohtram, kam ajs un galwa ſaſchauta, no ta ir maſ zeribas uſ dſihwoſchanu.

Dretu katram, kas plinti tur, ar plinteh n prahtigaki ap- eetees.

J. Wiſtoliaſch.

No Wilandes apgabala. Tai 23ſchi Septemeri land- rahts G. v. Meſenkampff Tarwaſē ſwehtijis ſawu 70to dſim- ſchanas-deenu. Uſ ſcho ſwehtku deenu neween weza kunga behrni un behnu-behni bija ſapulzejuſchzes, bet ſchi deena bija ari preeka deena wiſam pagastam. Rihta agrumā tureenās ſkohlotajs ar ſaweem ſkohleneem bija wezo kungu uſ dſim- ſchanas-deenu ar kahdam dſeeſmahm apſweizīnājis; wakarā Tar- waſes ſaimneeki, kahdi 200, bija ar degoſchahm lahpahtm garā rindā atnahluſchi muſihkim ſpehlejoht un papreeſchu ei- joht. Weens no ſaimneekem noſtahjahs landrahta kunga preeſchā un iſſajija winam wiſa pagasta wahrda pateizibu par teem labumeem, ko wiſſch ſawam pagastam darijis.

No Dohbeles apgabala ſchejeenas awiſes ſinoja pahr kah- du fleplawibu, kas notilufe Bluhdas krohgā. Pahr ſcho flep- lawibu nu paſneeds „Mit. Ztg.“ ſchahdu plaſchaku ſiru. Tai 24tā Septemeri tika no Dohbeles pilſteefas Jelgawas pilſfehtas ſlimneeku namā eefuhtihhts kahda Grizmanā lihks, kas jaw daudſlahrt ſahdſibas deht iſmelleſchanā bijis, un tad Ehrmanis Janſohns, kalps Brakſchas mahjās. Grizmanis bija dabujis peezus ſchahweenus un wina kreifee ſahni bija no paduſes lihds gurneem apdedſinati; Janſohns bija dabu- jis 3 ſchahweenus, bet bija wehl pee dſihwibas. Wīnſch ſtah- ſtija tā: Wina ſaimneeks efoht no mahjahm uſ to tur tu- wumā buhdamo Bluhdas krohgu aiſgahjis, kahdas dariſchanas deht, wīnſch neſinoht; bet kad ſaimneeks vehz ilgata laila ne- pahrnahjis, tad ſaimneeze winam liuſe uſ krohgu eet vehz ſaimneeka. Tur atmahjis wīnſch atradis ſaimneeku ar kah- deem ziteem dſeram, tam ſaimneezes uſdenumu iſteizis un to uſaizīnājis uſ mahjahm eet; bet zaur to tee ziti dſehreji uſ wi- nu palikuſchi duſmigi, kuri wīnu eefahlumā peefohbojuſchi, tad gruhſtijufchi un beidsiht ſitufchi. Zaur to ſaſlaktees wīnſch weenam, kuru par Bergi ſaufuſchi, efoht ar nuhu ſitis, vehz lam tas rewolweri iſwiljis un uſ wīnu ſchahwis. Šchah- weens winam ſmaktrā eefkrehjis un wīnſch gar ſemi palritis. Tē nu iſtabā eefahluſehs ſchahſchana, pee lam wīnſch ari wehl diwi ſchahweenus dabujis, weenu plezā un ohtru gurndē. Kad wīnſch no ſawas apdulſchanas atmohdees, tad krohga iſ- taba efoht no ſweſcheem bijuſe tuſſcha, tilai peeminetais Griz- manis gulejis tā lihks winam blaſam. Vehz tam wini abi titufchi uſ Jelgawu aiſweſti. — Tā ſaſchautais Janſohns ſtahtija, kas deefgan netizami iſklaufahs. — Kad nu Griz- manis bija weens no Dohbeles aprinkā iſdaudſmateem ſirgu ſagteew, ſaimneeks Brakſchis ari wiſulabatā ſlawā neſtahw,

abi fchahweji, minetais Bergis un ohtis Sihpols wahrda, ari daschus nobaritus neseegumus war usrahdiht, tad jadohna, la fchee gohda-wihri, fomas darijchanas aprehkinadami, fahstrijdejuschees un fatu beedri Grizmani, kas wineem par lawelli bijis, gribedami pee malas sumt, to noschahwuschi un winu apstwilinajuschi, lai winu neposihw. Pee schijs schaujchanas tad ari Jansohns buhs fatu datu dabujis. Dohbeles apriankis war preezatees, la fatu leelako sagli pasaudejis, kas arweenu finoja teefas fohdam ispruht.

No Pehrnamas. Tureenas Igauuu beedriba „Ordla“ ir eezehluse komiteja, kuras usdewumus buhschoht, gahdaht par teatera israhdischanahm un konzertahm. Ra jaw finame, tad Igauui ir leeli musihka un dseedaschanas draugi un lohpeji.

No Peterburgas. Ra tureenas awise „Pet. Herold“ fino, tad schini gada lihds 28tem Septemberim tulles-malfaschanas atmetuschas wairak neta 49 milionu rublu eenahfchanas. Salihdsfinajecht ar pehrnaja gada tulles eenahfchanahm lihds tai paschaj mehnescha deenai israhdahs, la schini gada 25½ milioni wairak eenahfuschj. Pa leelakai datai tas no tam nahloht, la ahsemneekem prezes us Kreewiju suhtohht tulles nauda jafamakfa selta nanda.

— Schi pate awise ari fino, la waldbiba nodohmajuse zigaru fabrikus fanâ sinaschanâ nemt un tandehht efoht finansministeris us Parihfi aisdewees, jo Franzija waldbiba zigaru fabrikus tura sawa waldischanâ.

— Peterburgas pilsehtas galwa, Pogrebowa funga, kas jaw 18 gadus pilsehtas pahrwaldischanâ par preekschneeku bijis, schinis deenas no sawa amata atkahpahs, wiseem saweem amata beedreem un lihdsirahdneekem par leelu noskumfchanu.

Ahrjemes finas.

No Austrijas. Tureenas awises pahrspreech to rakkst, to Turzijas waldbiba pee wisahm Ciropas leelwalstim laiduse un kura wina nekahrtiga wihse pahr Austrijas kara-pulkeem schelsojaks. Rahda is minetahm awise faka ta: Wisa politikas pasaule tanis dohmas weenojuschs, la Turzijas waldbiba neta negudratu newarejuse isdariht la mineto rakkstun pee leelwalstim laisdama. Anglijas waldbiba scho rakkstun tuhlt atraidijuse un zitas waldbibas, la parehsams, to paschu darihs. No Turzijas waldbiba sawa rakksta pahr Austreeschu kara-pulku nekahrtigo istureschanohs rakkstijuse, us tom gan Austreeschi paschi sinahs peenahkami atbildeht. Kad Turzijas waldbiba dohma, la wina bes nolihguma ar Austriju war isihlt, tad paleet Berlines meera-nolihgumis Austrijas tohtakeem darbeem par pamatu un zekarahditaju. Ka Turzijas waldbiba leedsahs pahr noderamano lihgumu tahlati farunatees, zaur to Austrija dabujuse atkal brihwibu turpmakas darijchanas, zil tahlu to Berlines nolihgums atkaut. Pahr Nowibasaras eenemfchanu Sandschakâ runajohht jafaka, to to isdariht Austriju ne-atturehs neds Turzijas pretoschonanahs pee leelwalstim, neds Turzijas kara-pulki, kas stahw Sandschakâ; Austrija isdarihs, kas winai no Berlines nolihguma peespreests. Schim brihscham Austrijai naw nekahda eemesla, tahlati sawu eenemfchanu aisteept, jeb ar ziteem wahddeem fakohht, Austrijai naw togad nekahdas wajadfibas, tahlati semes gabalus no Turzijas eeguht. Berlines nolihgums ir nosajijis, la Austrija war Sandschakâ sawus kara-pulkus notahdiht. To Austrija ari isdarihs, tik lihds winai tas par wajadfigu israhdisees, lai ari Turzijas waldbiba deesin zil dand

to rakkstun pee leelwalstim laistu un nolihgumu nenoderetu. Ta rakksta augscham mineta Bihnes awise.

Ari kahda Berlines awise nehmujschs nupat peemineto leelu pahrspreeht un to daridama faka, la Austrija stingri turescho-tees pee Berlines nolihguma un tapehz wina ari Sandschaku eenemfchoht. Turzijas waldbibas rakkstis pee leelwalstim wisur fazehlis nepatifikschanu un Turzija zaur to few wairak flahdes neta labumu eegewuse.

No Anglijas. La stwarigaka leeta, ar kuru Anglu politikas-wihri un awischneeht sawas galwas lausa, ir Afganistanes leeta. Nemeen katra awise spreesch un rakksta pahr gaidamo kazu ar Afganeem, bet gandrihs ari katra leelatâ sapulze runa un treez pahr Afganistani. Ra weegli prohtams, tad schahdi spreedumi un runas ir daschadaschadas, bet eelch tam wisas weenojaks, la karsch ar Afganistanes emiru gaidams un jo ahtrakti kazu eefahls, jo ahtrakti winu nobeigs. Anglija newarohht ne kahdus upurus taupihht, lai ar Afganistani nahktu flaidriba, un tas jadara, lai Angli sawu waldbibu waretu Indija ussureht. Ka karsch gaidams un ar wiseem upureem Anglijas waldbiba Indija ussurama, par to neweens neschauhahs, tur ir wisi weenis prahtis; bet par Afganistanes stiprumu runajohht, tur dohmas schkirahs, weeni dohma, la Afganistanes ne-efohht nekahds pretineeks. Anglijai, la Anglija to weegli pahrspreech, — ohtri turprehti peekriht tahm dohmahm, la Afganistanes ir stipri isrihkojuschs un pilnigi us kazu sagatamojuschs, ta la Anglijai gruhthi nahfchoht, Afganistani pahrwahreht. — Leelahs, la beidsamais spreedums jo wairak us pateesibu atbalsstahs, prohti tas spreedums, la Afganistanes karam schkotees ir deesgan stiprs pretineeks, kas naw wis pahri kautinos pahrwahrams.

No Turzijas. Pahr Turzijas jeb Austruma leetu runajohht teef daschadas dohmas isfozitas. Kahds politikas pratejs spreesch ta. Naw wairs jafschauhahs, la tagad preekschakaramais uswikte, lai pasaule dabutu zitu flatu redseht no Turzijas, kas us tam sihmejaks, la Turzija nezerramas leetas sagaidamas.

Buhtu Turzijas waldbiba bijuse gudratu neta wina ir bledidiga, tad wina gan laikam buhtu sawu patwaldbibu spehjuse ussureht; wina ted nebuhtu fenakahm Austrijas wilnadamahm apschlischanahm klausijuse, wina ari nebuhtu Austrijai preti stahjuschs, kad ta Bosniju un Herzegowinu sawa pahrwaldischanâ usnehma, zaur to dands asinu tika isleetas, tapehz la Turzija nemeerneelus us nemeeru paslubinaja, teem wisadi palihdsjeja, pat kara-pulkus palihga suhtija. Turzija nemas neapdohmaja, to wina pastrahda, kad wina pret Austriju fazehlahs, to wina few tad usstraujaks. Austrijai preti stahdamahs wina ari aiskahra Berlines meera-nolihguma nosajijumus un ta tad aiskahra zitas Ciropas leelwalstis, ihpaschi Kreewiju, kas stingri us tam luhkojaks, la Turzija tohs no Berlines meera-nolihguma usliktohs nosajijumus ispiditu. Beidsama laika finas deesgan to peerahda. Kreewija atrakti sawus kara-pulkus pawisam is Turzijas ne-idsihs, eekam Turzijas waldbiba nebuschoht pilnigi apgalwojuse un drohschibu nolikuse, la Turzijas kristigees pawalsineeki neteechoht no muhamedaneem aplaupiti un apkauti, la tas jaw daschos apgalwos notizis, kur muhamedani kristigeem usbrukuschj, tohs aplaupijuschj un zitus apkahwuschj, tik lihds la Kreewu karapulki bija aiskahjuschi.

Tahdas paschas dohmas ari issaka kahds zits politikas pratejs. Tas faka ta. No Konstantinopeles atnahfuschas finas, la Kreewijas suhtnis Konstantinopelê Turzijas waldbiba fazi-

jis, ka Kreewu kara-pulki ahtrati no Adrianopeles ne-iseefchoht, pirms Turzija nebuhschoht wisus Berlines meera-nolihguma isfazitohs nofazijumus ispidijuse, ihpafchi rohbeschu islibhsinafchanu ar Montenegro un Serbiju. Schi isfazifchana no Kreewijas fuhtra ir deesgan eewehrojama, wina ir Turzijas leeta no swara. Prohtama leeta, ka Kreewija fawus kara-panahkumus, zil tahiu wina tohs us Berlines kongressi aistahwejuse, tagad nehaus zaur Turzijas blehdibu few masinaht; turklaht wehl kad apdohma, ka us Turziju nelahdas drohschas zeribas newar tureht, ka wina fawus apfohlijumus pret faweem kri- ftiigeem pawalstineekum spehs kahrtigi ispidiht. Kreewija ari zitadi newar, winai ja-eewehro ari fawi kara-beedri, kas winai karalaita palihdseja; winai us tam jaluhka, ka schee kara-bee- dri, Serbija un Montenegro, neteek no Turzijas peemahniti, bet dabuhn tohs no Berlines meera-nolihguma nofazitohs se- mes-gabalus par atlibhsinafchanu, jo Serbija un Montenegro weenas paschas nesphej ar kara-eerohtscheem fawas peescheir- tas teefbas no Turzijas eeguht; tapehz Kreewija ar fawu ee- fpehju un waru par tam ruhpejaks, ka Turzija fawus peenah- kumus pret Serbiju un Montenegro ispidi. Kreewija ari wehl us weenu zitu Berlines meera-nolihguma nofazijumu luhko, prohti us rohbeschu islibhsinafchanu starp Greekiju un Turziju. Tur- zijas waldba no fchi nofazijuma neelefahs sinahht un kad wina ari tam nepretotohs, tad wina tomehr pretofchanohs fagatawo, prohti wina isrihko Albaneeschus us karu, lai waretu waija- dsigâ brihdi tohs pret Greekiju fuhthi. Albaneeschi ir zaur Berlines meera nolihgumu pee leelakas brihwibas tikufchi, un Turzijas waldba winus ar kara-eerohtscheem isrihkojuse, ta ka wini arweenu Turku kara-pulkeem tanis apgabalos, ja karfch iszeltohs, buhtu par palihgu. Kad nu ari Turzijas waldba islibdamahs fazitu, ka wina nesphejohht Albaneeschus pee meera veefpeest, tad ar fcho isfazijumu peeteef peerahdoht, ka Turzija pate fawus pawalstineekus newar no nemeereem attureht un ta tad gan Ciropas leelwalfstim buhs ja-eemaisfahs, wifu pirms Kreewijai us fcho leetu jaluhkojaks un jaruhpejaks, lai tur turpmakas meera trauzeschanas ne-izeltohs. Ta raksta mine- tais politikas pratejs, peerahdidams, kapehz Kreewija wehl ne- war wisus fawus kara-pulkus is Turzijas iswest, ja wina grih par kahrtigu Berlines nolihguma ispidifchanu ruhpetees un par tam gahdaht, ka kristige neteek no Turkeem mohjiti un aplauti.

Bahr Austrijas stahwolli pret Turziju raksta kahda ahrse- mes awise ta. Breesmas, un wairaf neta la breesmas at- rohnahs wehsture pahr Turzijas walsti. Tai tantu un zilfchu kuhli, kas pee Turzijas walstis peeder, gadu fimteeneem tikai bijufchi nemeeri, flepkawiba, asiau isleefchana, pahrestiba un warmahziba. Tahs ir tahs sihmes, kas peerahda sultana wal- difchanu Turzija, tahs ir tahs sihmes, to sultani walddami attahjufchi. Muhamedani, Bulgari, Serbi, Arnauti, Drusi, Kurdi un Armeeneefchi, moslini un kristige, pagahni un schihdi wisi, pee Turzijas walstibas peederedami, ir baidijufchi sul- tanu afinaino sohbenu wina famaitafchanas waldischanas fihli. Un fchi wal dneeku (prohti sultanu) zilt, kas isposhtifchanâ un famaitafchanâ ir meistari, tagad eedrohschinajaks pret kahdu Ciropas isglichtotu walsti to apwainofchanu isfaziht, ka fchihis walstis (Austrijas) kara-pulki breefmitas un afinainus waras darbus swefchâ semê (Bosnija un Herzegowina) pastahdajuse un tapehz sultans nesphejohht ar fchahdu walsti meeru bereht! To pusmeschoni, kas paschi nelahdu kahrtibu un gohdibu ne- fpehju uftureht, to wini drihkt pahrmest isglichtoteem Ciropes-

scheem. Bat Turzijas waldba laidufe rakstu, kurâ wina schehlojaks par Austreeschu waras-dardeem. Te nu flaidri redsams, ka Turzijas waldba naw tahda, kas Ciropâ waretu waldbiht un ja Turzijas walstis wehl Ciropâ pastahw, tad ta tilai pastahwehs, kad Ciropa par to gahda, kad Ciropa tur eegrohsa Ciropas kahrtibu un taifnibu.

Beigas mums wehl japeemin, ka is wiseem nupat pasneeg- teem sinojumeem redsams, ka Turzija negrib taifnibu ispidiht un usloht, un ja wina drih nefahl zitadus zetis stahgahht, tad winas muhscha deenas ir flaititas.

Par semkohpibas istahdi Rigâ.

(Mahjas weefim fuhstita wehstule.)

Zeen. Mahjas weefi, mehş fawâ pufê strahbdami un puh- ledamees alasch us wezo Riga fawas azis pazelam, gaididami, kas labş no tureenş nahş un preezajamees par iflatru rin- dinu, kas muhsu labad teef awises rakstita, bet zil dands wai- raf, kad redsam, ka preefch mums teef kaut zil kas darihş. Si scheem ihfi isteikteem wahrdeem Tu tad ari drihs fapratifi, kadeht fchoreif efmu nofkumis. Es nofkumstu par to kastes buhschanas zeetu ufturefchanu muhsu mihla Baltija, tapat ta tas preefch gadu tuhktoscheem weza Egipte notifahs, fur ganu un araju kahrtas bij tas newehrtigatais dsihwes stahwolli. Warbuhî ka tas toreif wehl wareja buht peedohdams, fchais laikos gan nebuht ne.

Mahkoschâ gadâ esohht noliktis Rigâ semkohpibas istahdi no- tureht, bet lihds fchim muhsu laika-raksti wehl mas, wifai mas ir sinas pasneegufchi un turklaht, kad eewehrojama tohs lun- gus, kas par istahdes isrihlotajeem ir isredseti, tad tee war- buht gan ir wifai augsti un gohdajami lungi, bet mums pa- wifam nepasihstami un swefchi lungi. To nu ar ilweens deesgan pats pratihş isfchirt, ka tas nebuht newar buht is- stahdei par weizinafchanu, bet drihsal gan par kawekli. — Tu jautasi kapehz? — Tapehz, ka pehz muhsu dohmahm (ma- nahm un ari wehl zitu) pee tahdahm wifpahrigahm isrihlo- fchanahm wajaga wihrus isredseti, kas wiseem pasihstami, pee kureem katris war peetikt un ar kureem war farunatees un aprunatees par istahdijumu fagatawofchanu, istahdifchanu u. t. pr. To tas pee mums dahrgâ Baltija ir wifai wajadsihs un ari derigs. Schais laikos neweens wairş zuhlu maifâ nepehrl un ari neelefahs pee pawadas peefet nebs fewi ta wadiht, ka fchim jeb tam tas warbuht patilkohs.

Tapehz zetahş mums ta jautafchana un Tu warbuht mihlo Mahjas weefi mums warefi to isflaidroht: „kapehz neweens no muhsu kreetnajeem tautas dehleem neteek pee istahdes rihlo- tajeem peeflaitihts. Mehş dohmajam, ka paschai istahdei no tam tikai labums ween waretu zeltees. Jeb waj nebuhtu labi, kad Rigas Latweefchu beedriba preefch Widsemes un Zeligawâ bishu kohpfchanas beedriba preefch Kursesemş fcho leetu fa- was rohkās nemtu un par istahdijumeem, no tahdeem ka es, un wehl no dands ziteem, kas Wahzu walodu ne proht, gah- datu, isflaidrofchanas dohdami, laudis us istahdi fawus is- strahdajumus fuhthi usmudinadami, istahdijumus preti nem- dami un fawâ weeta nolikdami u. t. pr. Mehş waram droh- fchi faziht, ka tad, kad to pee laika isdaritu, ari istahdes ruh- mes ar Latweefchu semkohpju istahdijumeem ta pilditohs ka wehl nelad.

Kad atskatamees us tahm istahdeem, kas lihds fchim te

noturetas, leelas un masas, tad ari atminešimees, ka istahdes preešhneeku lungi un wehlači ari laika-raksti par to fuhdsejaha, ka wifai mas mas-gruntneeki un semneeki pee istahdes ar fa-weem istrahdaumeem, lohpeem un semesaugteem peedalaha, ir pat pehdigā laika kahda lapina par lauffaimneezibas istahdi Griwā runadama fazija, ka laudis no rentu pa-augstinaščanas bihdamees no istahdehm atraujotees. Newar nemas fa-prašt, ka zilweš, kam wehl wifai prahti ir wešeli, rahdas blehnas war muldeht. Waj tad pateesi wehl tahdu wiħru atroh-daha, kas Latweešču semloħpi uš til sema attihštibas stah-wolka noleek, ka tas nesina un nesaproht, kas ir teesiba un ka winašč pret sawu rentes deweju stahw.

Winašč sino to tilpat flaidri, ka tas, warbuht kas plezus raustidams un luhpas fšħohbidams fšħahdus bleħnu wahrbus isteiz, ka neweens winam to nonemt newar, kas ir wina ihpaščums un ka neweens to til labi nesina bes rohlu darbu istahdiščanas, bes rahdiščanas ka wina rentes deweš, waj winašč ir weens istizis un turigs faimneeks, jeb waj winašč ir nihkulis un nespehjneeks! — Ko tad tur wehl tikdauds tehseht un to ihsto wainu flehpi?

Kaudsifim labaki to weetu atrašt, kur ta waina flehpjaha un waj wina newa dšedejama. — Kas šin, waj til nebuhs tas wezais lastu gars tilpat pee teem istahdiščanas isriħko-tajeem ka ari pee paščeeem istahditajeem (semloħpjeem). — Bet tur tatschu nekas nelihš, mehs Baltijas beħni, ta sem-loħpiš, ka tirgotajs, muišhneeks un pilšfehneeks efam kon-serwatiwi dšimumi, kas katris zeešči turamees pee fawahm ih-paščibahm, ta ka weens ohtram labpraht ne pirštā galina wifpahrigā fadšihwē nesneedjam.

Mums tas wifai tahti aišwestu, wifu isflaidroht un pee-rahdiht un tapehž luhdsam, mums atlaut ihšumā to isteikt, kas fšai leetā wifai derigi un wajadšigs buhtu, lai doħmas un dariščanu noluhšs flaidrotohs un mehs reiši tiktum wifai pee tahs atšihščanas, ka wifpahrigeem noluhkeem un wifpahrigam labumam paščmiħšiba un eememtais politikas stahwolks ir ja-upure un tahdā wiħšē jaweizina tehwigas deriga spēhlu fa-weenoščana. Kas fšais laikōs ir ar walejahm azim dših-wojis, tas ari buhs deefgan eewehrojis, kur un kas mums wehl wifai truhšt — tas ir zenteenu weeniba Baltijas fadšihwē. Un to ari neweens neleegs, ka kad laut zil katris raudšitu weens ohtram uš pužzela preti nahkt un rohlu šneegt, tad tee-ščam fšħodeen dašča leeta fawadaki stahwetu un wairaf preeks un miħlestiba loħpu darbōs buhtu atrohdama.

Mehs ari tagad zitu neko dariht nespehjam, ka tilai zereht, ka tas reiši žitadaki buhs un ka tee wiħri, kuru rohka stahw, muħfu fadšihwes darbōs to pirmo šohli spērt, pašči is-pahrleezinaščanas un pateesigas zilweku un tehwijas miħlesti-bas rohlu šneegs aiznadami: „nahzeet un strahdajeet ar mums — nahzeet un fabeedrojatees jo zeešči ar mums!“ Til pee faweemota darba un loħpu dšihščanahs pehž weena mehřka war weens ohtru mahžitees pašihšt un zeeniht.

Un isdoħšees fšai pahrlleezinaščanaĭ jaw pee fšahs, mums gaidamahs istahdes, eefaknotees, tas ari jaw eepreešču teiks, ka fšči istahde buhs tahda, kahdu mehs wehl Baltija ne-efam peedšihwojuščī — wina tad buhs pateesi weena Baltijas istahde.

Kas nu gan buhtu daramas, lai mehs to fašneegt waretum, to ikweens Balteetis no wifas širds wehlejahs? — Kaudsifim tad! — Kas šin, waj til gruhti tas buhs isdarams!

— Rigas lapa Nr. 224 un Baltijas weštnešs Nr. 40 par fšħo leetu runadami isřala, ka nepareiši efoht, kad masgrunt-neeki neteełoht eewehroti u. t. pr. un tapehž wajadsetu sem-neeku weetneekus usremt istahdes isriħkoščanas komitejā. Šin labi! Bet efoht pehž brugu-teešas aprinkeem no pagastu we-zaku šapulzes želami, — un tas leekahs mums buht neweh-lejams, jo mehs no tam it nekahdu leelu labumu preešč is-stahdes nezerejam. Weentahrt fšħeeem iswehleteem weetneekeem nahktohs wifai gruhti, wairaf nedekas Rigā nofehdeht bes kah-da kreetna darba un ohřekahrt zil dauds wini gan te fehdeba-mi spēhtu semes laudis peewilkt? Mums fšħahdu preeščli-kumu usřkatoht newiħus fšħaujahs prahta tee laiki, kur semnee-ku aištahwi pee kahdas teešas fehdeja ar meegu laudamees un kad teem pee špreeduma prašju, ka wini par to doħma, kas tad ka istruhkufšees it nelo nesinadami atteiza: „tapat ka Žuhs, zeen. leelšlungš!“

Bet mums ari wehl tas ir ja-eewehro, ka pee istahdes is-riħkoščanas ir wajadšiga istahdes wajadšibu pašihščana, augstaks mahzibas stahwolks neta tas pee muħfu pagastu we-zakeem lihš fšim atrohdams un tad usřiziba no kauschu pu-fes, ka tee pateesi to wifu eewehrohs, kas istahditajeem war par labu nahkt un ka tee nebuhs til akli kalpi, kas teek šumti un waditi.

No ohtras pušes teem likts preeščā, eezelt weetigas ko-mitejas. — Šhis padohms ir gandrihs jaw labaks, bet ari to mehs netizam, ka tas istahdes leetu waretu weizinaht.

Weentahrt tas daritu wifai leelu darbu un apgruhtinaščanu deht fšafinoščanohs ween ar žentralkomiteju un ohřekahrt kas par leelu bursu war isnahkt, kad ikktra weetiga komiteja ar tahm no winas fanemtahm leetahm nonahkt uš istahdi. Te war doħmah, ka buhs dauds nesaprašanas, ka isželfees ne-pazeetibas un beidsōht pahřmesšanas uš wifahm pušehm.

Tapehž uš wifahm pušehm štatidamees mehs no fawas pušes to wehletum, ka istahdes komiteja usaizinatū Rigas Latweešču beedribu un Kurses bišču loħpščanas beedribu Želgawā, lai tahs is fawa widus iswehle katra kahdus lun-gus, kas ar lihšigahm teesibahm eestahjahs istahdes isriħko-ščanas komitejā un tur tad dara, kas mums ir labs un derigs.

Weentahrt zaur to žekahs pee mums semes laudim pa-wifam žita jautriba, preešč istahdes ruhpetees — jo mehs fawai beedribai usřizam wifu un no tahs zerejam wifu labu. — Štweens šina, ka R. L. beedribā ir wiħri, kas to leetu proht un kas spēhž lo dariht. Kas ne-atminešees tahs 2 wifpahrigas semloħpju šapulzes, kas katra no wairaf ka 500 semloħpjeem bij apmekletas. Žil leelu labumu ta pirma ša-pulze mums atnefa un ka ta til mums 2to Baltijas istahdi piłnigi atwehra un pašihštamu padarija — to šina katris Latweetis! Tad lai eewehrojam Mařlawas politeknikas is-stahdi 1872. gadā, kur zaur Rig. Latw. beedribas gahdaščanu gandrihs tilpat istahditaji peedalijahs, ka 1871. g. tēpat Rigā. Ar zil leelu preeku tika leetas uš Mařlawu fuhtitas un zil dauds to bija, kas dabuja gohda algas un atšihščanu par faweem puhlineem. Waj tad gan war kahds wehl leegt, ka tai newa spēhšs un šaprašana un ka ta zaur faweem lohžekteem wairaf eepēhž pee Latweeščeeem isdariht neta da-šči Rigas loħpmanu lungi.

Tapehž lai mums neweens nenem šaunā, kad mehs waiza-jam, — šapehž tas no pašča pirma gala netika eewehrohts?

— Waj gan tas wijs teem, kas istahdi isrihfo, warea buht sweschs un neposiffiamas? — Zeb waj wehl arweenu Latweesch i x tee, kas ewehroschanu nepelna un waj pateesi tam buhs ta buht, ka to „Baltische Wochenschrift“ 1871. g. preefsch nahlamahs istahdes noteiza? — Toreis neween isfinoschanas notika wisai wehlu, bet ari ne zaur Latweeschu laifrafsteem; istahdes aprafsis (kataloge) bij tik Wahzu waloda dabujams, wisas fludinaschanas un wirerastti tikai Wahzu waloda. Kamdeht ta —? —

Te nu gan jafata, ta ka toreis kahds zeenijams wihrs teiza — tapehz ka istahdes fungi pa leelakai dalai laifam esohf Wahsemneeki un tapehz gan to nesinajuschu apspreeft, ka te ari mahjo tahdi laudis, kas no Wahzu walodas ne wahrdina neproht.

Mehs zerejam, ka tas nahloscha istahde zitadi buhs, jo deesgan buhsim mahzjuschees atsiht un preefsch isrihloschanas, ta tas derigs un par labu tik war buht, wehl ir laika deesgan.

Mehs zerejam, ka teem, kas pee scha grubta darba ir steiguschees, ari griba, to labako dariht, netruhfti! — Lai Deewas wineem palihds! —

Adama nahwe.

(Swehta teika.)

Dewinants un trihsdesmit gadus bij Adams wezs, kad winsch to teefnescha wahrdu fewi juta: „Tew buhs mit!“

„Lai wisi mani dehli nahf pee manis,“ winsch fazija us raudojshas Gewas, „ka es wiaus wehl redsu nn swehtju.“ Wini nahzu wisi, dauds simti flaiti, un stahweja ap tehwa gultu un luhdsja par wina dshiwibu.

„Kurisch no jums,“ fazija Adams, „grib eet us paradisi? Warbuht ka winsch atrohd apschelofchanu preefsch manis un nef man to augli no dshiwibas kohla.“ Tuhlin peedahwajahs wisi, un Sete, tas deewabihjigakais, tapa no Adama pascha iswehlehts.

Sawu galwu ar pelneem apkafijis, steidsahs Sete un nekawejahs, lamehr tas pee paradises wahrteem stahweja. „Laid winam schelastibu atrast, Warenajs, un stele manam tehwan weenu augli no dshiwibas kohla.“

Drihs steidsahs spihdoschs kehruhs un nefa Setam dshiwibas-kohla augta weeta weenu sarinu or trim lapahm. „Nef scho tawam tehwan,“ ta winsch mihligi runaja, „par pehdejo atspirdsinaschanu scheitan: jo muhschiga dshiwoschana ne ir pasaulē. Tik steidses; wina stunda ir laht.“

Drihs steidsahs Sete, nometahs zelds preefsch fawa tehwa gultas un fazija: „Es nenefu dshiwibas kohla augli, mans tehws, tik scho saru man engelis dewa preefsch tawas pehdejahs atspirdsinaschanas scheitan.“

Miroschais nehma to saru un wina dwehsele preezajahs. Tad pazehlahs wina gars: „Behrni,“ winsch fazija, „muhschiga dshiwoschana naw schai pasaulē, juhs nahfseet man palat. Bet pa schahm lapahm es juhtu zitas pasaulēs smarfschu. Tad aisslehdsahs wina azis, un wina gars atstahjahs no wina.“

Adama dehli apraka wina un raudaja pehz wina trihsdesmit deenas; bet Sete neraudaja. Winsch stahdija to saru us fawa tehwa kapa, un fauga wina par jaunahs dshiwibas saru.

Masais sarinisch isauga par leelu kohfu un daudsi Adama behrni stiprinajahs pee wina ar zitas dshiwibas zeribu. Ta

winsch nahza ari us nahfameem dsumumeem. Dahwida! dahsa winsch flaiti seedejo, lamehr wina nomaldijuschais dehls esfahla schaubitees par nemisribu; tad nokalta tas sars; bet wina seedi nahza apalsch zilahm tautahm. — Un kad pee weena no schahdeem lohkeem nemisribas atneseja saru swehtju dshiwibu beidsa, isplatijahs no wina jaunahs dshiwibas smarfschu tahlu, apalsch wisahm tautahm. P. M.

Par semlohpibas istahdi Griva.

(No Martinal Slawischena.)

(States Nr. 38.)

Pirma istahdes deena mehš dauds mas eeposinamees ar istahdes ehlahm un eedalischanu, dfrdejam istahdes atlahschanas jaulas runas, apstatitajam mahju lohpiaus un t. t. Esim un ir ohtra deena us istahdi un apstatifim, to wakar nepaspehjam. Schodeen, ka swehtdeens, katram wairaf wafas un turkloht wehl laiznisch ir it jauts, tapehz ari kautini eet un branz us istahdi, ta us kahdu gada-tirgu, dauds leelakeem pulkeem ne ta wakar. Neds ta slagas lustigi wizinajahs! it ka gribedamas ufsault: Sweils, mihlais istahdes armelletajs, sweits! Publita no jaulahm lara musita stanahu usmundrinata, flubinajahs istahde eet. Steigfimees un ir mehš tur eelsha nu apstatifim amatneezibas ruhmi. Preti ee-eschanai bij paltawneeks v. Reibniz t. no Demmenes istahdijis 63 sortes kartupeku, daschadus gurkus, lakposlus, zitas dahrsa fatnes, abbotus un lohti dauds un daschadas pohdu pukes. Wijs bij tik mahflligi un jauti istahdibits, ta luste bij statitees. Kartupeli bij islisti us maseem schihwischeem, pee katra zedele ar tahs sortes wahrdu, starp patehm un ziteem sakumeem. No pohdu pukehm bij leela un jaula piramide jeb puku laudse taifta. Ais schihs piramides bij diwi dahmas, Irma Nagi, no Kalkuhnes un Terese Garnisch, no Dinaburgas, fawas stunstigi isshubtas bildees istahdijuschas. Schihs bildees tifa no publikas lohti usteiktas. It ihpaschi weena no schihm, kreewijas Keisars Pehters Leelais uhdens breefmas, no T. G., bij itin teizam darbs. Putodami jubras wigni, laima ar falaustu mastu, isbihjuschees airetaji, kas publejahs laimu, pehz Keisara Behtera Leela komandas, wadibt; wijs bij tik dabigi un labi isstrahdahts, ka kad scho leelu bildi kahdus soblus atstahfu apstatija, tad nemas ne-istatijahs ka isshubta, bet ta, ka no kahda laba stunstneeka mahleta. Wehl schini rinda bij: Kalkuhnes un Witnas fabriku psehfts, faufs rangs; weens mas, bet deesgan jauts atwariums, tura daschadas masas simtikas bij redsamas; sweests un daschadi feeri; eelshemes wihns; Berlepsha bischu trohpa rahmji ar medu no Hubert t., ratu-smehre, no Zahlheim t. fabrikas Rigā; weens leels pulstems, tura stundu steeeni bij labi tahku dsirdami, daschadas dahrsa fatnes, pukes un t. t. Apstatifim un ari to ohttru, garalo rindu. Te bij rindas gala daschadas fakas, schiras, eemautti, segli un t. t., no Dinaburgas Intendanturas seglenizas. 4 fakas bij ta eerittetas, ka tahs tillab preefsch maseem, ta ari leeleem sirgeem pasaja. Dauds semlohpji papreezajahs par kreetneem reeperneeku isstrahdajumeem, turus bij J. Eichmann un S. Lischa t. t., no Grivas, istahdijuschu. Jattstaschas, johstas preefsch schadolkeem un zitahm waijadsbahm, maschinu dseamas stfnas, apaufchi, grohschi, strenges, wisadas schnohres, striki, wirwes un t. t.; wijs no labeem kanepjeem un labi un glihti isstrahdahts. L. Goldschmidt t., no Grivas, bij istahdijis daschadas papes lastinas, gramatu waktus, eeseetas gramatas un wehl dauds zitus itin teizamus un jautus isstrahdajumus. Tad tabkat wehl bij daschadi mahleti un lakeereti bleka traufi, no Neutrich t.; schee bij gan labi, bet jena bij drufstu pahrata. L. Greinera t., no Waldenburgas, bij fastahdijis it jauku piramidi no balta, pusbalta, saka un tumfscha stilla daschadeem trauleem; tikpat ar darbu, ka ari ar zenu warea buht pilna meerā. Te blaku bij daschadi linu audekli, no Hielle un Dittich t. t. fabrika, Zirardow pee Warfschawas. Hielle un Dittich t. t. war gan dascheem labeem ahrseemes fabriku isstrahdajumeem fawus glihtus audeklus blaku stahdibt. Dinaburgā un

Eirds-apfnas wara.

(States Nr. 35.)

„Pee welna!“ fauja winsch, un fita no dufmahm pahrnemts or duhri uf galdu — „tas ne-eet pehz pateefibas. Baj esmu apburts, jeb Zuchs esat blehdis.“

Tikko mohris schohs wahrduß bij ifrunajis, kad bankas turetajs rahwa kahdu nasi is johstas, ftrehja pee mohra, kehra to pee kruhtim, un gribeja poschu laifu winom ribas grubft, kad Adolfs peefkrehja un to zeeti ar duhri atgruhda.

„Meerâ!“ winsch fauja. „Nekeratees pee newainiga zilwefa! Pat tad, kad winsch buhtu wainigs, Zums wajjadsetu wina dufmas eewehroht un meerigi pa zelu laut eet — bet mohris ir taifnibu runajis, un Zuchs, lungs, esat blehdie?“

Mohris, kuru bailes bij pahrwahrejuschas, dewahs tagad ar fpulgodamahm ozim pee Adelfa. „Waj tas ir pateefiba, lungs?“ fajija winsch. „Waj tas ir pateefiba?“

„Til teefcham, kâ tas lungs tahs kahrtes ar adatu eedurdamß apfihmejis,“ atbildeja Adolfs.

Ihstena jufchana ischlahs. Bankas turetajs bahß un pahrfieigts steidsahß pahr galdu prohjam, negribedams tohs 20 jeb 30 duhres baudiht, kas pret winu bij ifsteepas, jagrahba kahdu naudas sumu un isbehga zaur pakalejahm durwim.

Daschi wihri dewahs winam gan pakat; bet durwis winsch wis nebij aismirßis aifbulteht, un kamehr zaur ohtrahm durwim apfahrt mahjai apfrehja, bija keramais nesin kahdâ velli eelihdiß. Alonso, mums pahßflamais mohris, nemehginaja ne drufku behgli rohßas dabuht. Wina weeta fritâ tas kâ tihgers uf kahrtem un eebahsa tahs kschâ. Ziti, kuzi bija pahrliezinajusches, kâ blehdi wairs nejuguhs, fritâ issalkuschî uf palikuschahß naudas. Mohris skatijahß ar augstprahribu, un ne-iffteepa ne pirkstu pehz tahs, lai gan winsch wifu bij pafaudejis. Birms, kad ari pehz wina gredseueem un kehdehm kehrahß, iffteepa winsch pawehlofchi rohku, un fajija: „Meerâ, lungi! Schee dahrgumi man peeder, un neweens man tohs neleegs. Rohßas nohft!“

Wifu rohßas atrahwahs nohft un weenaldfigi winsch nehma fawu mantu. Pehz tam winsch greefahß peee Adolfa, apfweizinaja to un fajija:

„Es Zums pateizu, lungs, kâ Zuchs to blehdi esat pamanijuschî, jaw labu laifu atpakat man wina speblefchana fawadi israhbijahß, bet tomehr es newareju peerahdihft, kâ winsch ir blehdis. Tagad es Zuchs luhdsu, esat til labi, isskaidrojat, kâ winsch to ir darijis.“

„Tas ir gluschi weenkahrtschi,“ Adolfs atbildeja, „winsch ir kahrtes eedurdamß apfihmejis, un nemas ne-apgreesis, winsch jaw sinaja, kahda kura kahrte ir. Tas zits bij weegli faprohtams — jo tur newaijaga nelahdas isweizibas, to pehz fawa labuma greeft. Nedsat, lungs — schè ir tee duhreeni. Tohs war til fo redseht. Bet til labi aptaustohft war fajust.“

„Pee welna, jums ir taifniba, lungs!“ issauza mohris, pahrliezinajees. „Tas bija leels blehdis un ir muhs daudf reis peewihlis. Bet, duhschu nesaudesim, gan winu reis fakers un pahrmahjihs, ja winsch tè wehl reis rahdisees. Baldees Zums, lungs, un kad Alonso Zums kahdâ weeta war kalbohft, tad pawehlat.“

Adolfs atstuhma katur pateizibu tilai pafmeedamees. „Es

jaw esmu tilai to darijis, kas katram fretnam zilwekam peenahfahß dariht. Tapchz newaijaga neweenu wahrdu par welki runahft.“

„Gauschi teizami! Gauschi teizami!“ issauza mohris. „Zuchs esat labs zilweks. Schè atrohdaß tahdu mas, un wehl retaki tahdi, kuzi nobagu, nizinatu mohri pret baltojeem aiffahft. Baldees Zums, lungs, un peeminat wijmasaf scho adatu par peeminu no Alonso.“

Schi adatu, kura ar krahfschneem dimanteem bija isgresnota, wareja wijmasaf 500 dalderus wehrtes buht, un Adolfs kawejahß to peenemt. Tomehr mohris winam to ar waru speeda peenemt, un Adolfsam wajjadseja gribohft, negribohft pafklausihft. Winsch wehl kahduß wahrduß ar mohri pahrunaja un dewahs fawâ kambari. Pehz ihfa brihscha winsch bij wifu aismirßis, tilpat mohri, kâ wifu notikuschî un guleja falsdi fapnodams no tehwijas, no mahtes un mahßas — to jautako fapni.

VI. Mohra pateiziba.

Ta raktuwe, kura muhsu zetotojeem bija ja fafneedi, atradahß no Pafko wehl pilnas peezas juhdses, un kâ wadons jaw eepreefsch teiza, tad zeffsch bija gauschi nelihdsens un grubte, tâ kâ, ja gribeja deendâ tur tift, jaw ogri wajjadseja iseet. Pee pirma faules-staca atspihdeschanas, kurfch kâ sweizina-dams Adolfa kambari spihdeja, tas bija jaw jautris un zehla zitus pawadonus. Sirgehseki tila fedloti, wiß fagatowohß, rehßens aismalfahßs, un schis masais pulzinisch, Adolfs un wadons preefschâ, eefahla kufftees. Bilssehtu atfahjohft tee eegahja dßlâ, nelihdsenâ, tukinesigâ un kalnainâ apgabala, kur til weetahm palejas un kahds strautinisch atradahß. Nu kalna uf leju, no lejas uf kalnu, pahr kailohm flintim un ne-augligu grantenu gahja winu zeffsch. Reti kur kahds krumßs jeb kohßs winus eepreezinaja.

Tâ wini bija kahdu zelu no diwu stundu gahjuma noze-lojuschî, un wadons fahla runahft no atpuhschanaßs, kad Adolfs pawadu peewilfdoms, noguruschu, dohhju steneschana ußfirda, kura no kahdas jahrus buhdamas flints aijas nahja.

„Kas tur ir!“ winsch fauja, wadoni isbrihnojees usstati-dams. „Waj Zuchs neko nedsirdat? Klufu, laudis! Klufu!“

Wifi palika klufi; pat sirgehseki außis fakneeba, meerâ stah-weja, un kahdas minutes bija wifuleelalais klufums.

„Naw nelas“ — fajija wadons pehdigi. „Warbuht tur kahds swehrs bij, kurfch muhs eerandsijis, kahdu masu skanu dewa un tad aifbehga.“

Adolfs uszehla pirkstu. „Meerâ!“ winsch fajija tschuhft-stedams. „Atkal es dsirdeju! Ne, pateest, tas naw swehrs, tam wajjaga zilwekam buht!“

Atkal atflaneja gluschi skaidri tumfscha grubta steneschana, un ne til Adolfs, bet wifi dsirdeja. Adolfs lehza tuhdat is fehbleem un steidsahß uf flints aifu.

„Efat meerâ, lungs!“ fauja wadons winam pakat. „Neruhpejatees par to steneschana, bet dohßimees zil ween ahtraki waredami prohjam. Kas tihfcham breefmâß dohdahß, tas teef pagalam.“

„Nu, nudeen, es jaw teefcham breefmu ne-melleju, kad es nelaimigam zilwekam palihgâ steidsahß,“ atbildeja Adolfs. „Dohdatees man pakat, laudis, mehß waram warbuht wehl glahbt. Zuchs schaubatees? Labi, tad es eefchu weens pate!“

Tas buhtu nezilweziggi, to nelaimigo atstaht, tam palihdsibu nedohdami!"

"Kas sin, waj tas pawisam kahds nelaimigs ir, jeb tikai launi gari Zuh's tur wilina," beedinaja wadons, kuzsch, ka daudsi, neekeem tizeja.

"Ah, no launeem gareem un spobleem es nemas nebihstohs," atbildeja Adolfs, un tuwojajs klints aisai. Pah'r tahs malu, us preekschu flatidamees eeraudsija winsch kahdu peleku preekschmetu, kuru winsch labi apflatijees par zilweku pasina. Ne-kas winu newareja wairs altureht. Winsch nokahpa leja un tuwojajs schim behdulim, kuzsch weenumehr gruhti steneja. Adolfs nelikahs no jautaschanahm kawejotees, winsch uszehla eewainoto fehdu's, un waj no istruchschanahs jeb pah'rsteig-schanas stani eekleedsahs, kad winsch redseja, ka schis nabags asinis peldeja, kuras no kreisa pleza gruhtas wah'tes tezeja.

"Schehligs Deew's, Zuh's efat eewainoti!" issauza winsch. Balihga! Balihga! Ahtri! Warbuht wehl ir glahbschana eespehjama!"

"Uhdni — es flahpsu!" stohmijahs behdulis.

Adolfs laida winu atkal lehni us semes un f'rehja proh-jam, wina flahpes gribedams dsefeh't. Ar pahra sohleem winsch bij us aijas malas, greefahs pee saweem beedreem, is-teiza ar mas wahrdeem, kas tam gadijees un kahdu uhdens trauku pah'chris dewahs atpakal.

"Nah'fat man pakal!" sauza winsch pawehledams laudim.

"Apgahdajatees ar wifu, kas tam nabaga zilwelam glahbdams buhtu, un warbuht mums isdohfees, wina dschwibu ustureht."

"Bet kas tas eewainotais ir, lungs?" prafija wadons.

"Waj es sinu? Prafat winam pascham!" atbildeja Adolfs.

"Winsch ir zilweks, un tas mums peeteel, ka winam palihdsam."

"Baltais jeb mohris?" prafija atkal wadonis. "Es jaw Zums teizu, zilweks tas ir, nabags eewainoh'ts zilweks!" issauza Adolfs nepazeetigi. "Kas tad pehz zilwela krah'fas prafa, kad tam dschwiba ir breefmäs! Nah'fat tuh'dal pakal un steidsatees, zil warat!"

Bes tah'lakas prafischanas Adolfs steidsahs pee eewainota atpakal, atdarija uhdens-trauku un dewa tam dsert. Ar kah-ribu lika tas to pee luhpahm un dschra ar gareem wilzee-neem. Sauna dschwiba likahs wina kaulos rastees. Wina, no fah'pehm raustidamees gihmis tapa meerigaks, winsch at-plehta azis un usflatiija sawu labdaritaju ar pateizigahm azim. Wahjich pah'rsteig'schanas eekleedschens wehlahs pah'r wina luhpahm, un ne masal Adolfs ari farahwahs, kad winsch peepefschi schini eewainota Alonso, to jauno mohri pasina, ar kuru tas, ka meh's efam redsejuschi, Pas'ko weefniza bij eepasinees.

"Ah, lungs, Zuh's efeit," stohmijahs mohris ar wahju bal'si. "Nedsat, lo tas breefmigais manim darijis!"

"Kuzsch breefmigais?" prafija Adolfs.

"Guerera, tas wiltigais spehletajs, kura zilpas Zuh's efat farau'stiju'schi," atbildeja mohris jo gruhti. "Winsch us ma-nim gluhneja, gribedams atreebtees, jo tas sinaja ka es weens pat's us sawu buhdu dohschohs. Meh'nes spihdeja — tas blehd's bija klints pa-ehna paslehpees un us mani no muguras pufes peepefschi schah'wis. Gandrihs bes jehgas es fritu pee semes. De winsch nah'za is sawas weet's un meta mani schal aisa. Warbuht winsch mani par nomiruschu tureja. No wah't's tezeja daud's asinis — es saudeju fapra-schanu un nesinu, kas lihds schim ar manim notizis. Es

efmu wifu nakti laikam besspehjiba gulejis. Bet tahs fah-pes, tahs elles-fahpes! Schehlastibu, lungs! Dohdat man wehl uhdni!"

"Dserat, noschelojamais Alonso, ds'erat zil Zuh's gribat!" fajija Adolfs un fneedsa lihdsz'eetigi uhdni. "Un tagad, ka Zuh's juhtatees?"

"Slikti, lungs, slikti!" atbildeja Alonso noguris. "Ar-mani eet us beigahm. Tas bendes-kalps ir sawu meh'ri labi trahpijis — un tad wifu nakti us lauka — ta asins notezschana — es schahs deenas wafaru wairs nepeedschwofchu!"

"Al ne, Zums nebuhs baitotees," meerinaja Adolfs. "Meh's Zuh'su wah'ti fapeesim un Zuh's us Zuh'su dschwoll'i wedisim. Waj tas ir no sch'ejeenes tahlu?"

"Ne, tikai pee'zminutes gahjeens us labo pusi, tur aif wina pakalna, us kura daschi krah'mi ir. Misnefat mani, ja Zuh's warat, un es Zums sinaschu pateiltees."

Adolfa pawadoni bija ari pa tam atnah'kuschi, nu wifu, kas eewainotam deretu. Adolfs fapleh'sa weenu kreku, fa-fehja it ruh'pigi to wainu un lika pehdigi eewainotu proh-jam nest. Winsch pat's ari palihdschaja un drihs stahweja tee pee sirgeh'seem. Adolfs fataisija us diweem, no teem labu gutamu weet'u, lika Alonso tur wirsu, un dewahs us to pusi, kur Alonso bij rah'dijis.

"Bet lo Zuh's gribat, lungs?" prafija wadons. "Muh'su zelsch us tureen ne-eet."

"Es sinu gan," atbildeja Adolfs — "bet tur aif ta pa-kalna ir muh'su eewainota mahja. Winsch ir us tureen jared, un es winu pirms ne-atschah'schu, kamehr es sinu, ka winsch labas rohlas ir, kuru aplohsch'anai es waru ustizeht!"

"Zil daud's kaweklu dehl nabaga mohra," ruh'za wadons kurnedams. "Tam melnajam jaw wairs naw lihdsams! [Lai stahw, lungs, jeb meh's schodeen wairs Womeros nefa-fneegsim."

"Un lo meh's zaur to pasau'dejam, kad ari rihta tur t'e-kam?" atbildeja Adolfs drusku fa-ihdsis, jo wadona nejuh-tiba winam gauschi reeba, kuzsch, ka daud's baltajee, mohrus, par nelo netureja.

"Ro meh's pasau'dejam?" runaja wadons wehl ihgnaks tapis Adolfa wahrdus pakal. "Nu, mums naw ne pascheem ne lohpeem bariba. Ja Zuh's badu zeeft gribat, tad zeeschat weeni paschi! Man naw luste to dariht."

"Labi," fajija Adolfs meerigi — "Zums warbuht pehz Zuh'su fapraschanas taisniba, bet es wis nedoh'maju, pret lihdszilweku til zeets buht, ka Zuh's efat. Citat ar teem zil-wekeem un sirgeh'seem — es Zums rihta, jeb parih'ta, wif-weh'lat pakal dohschohs. Womeros wairs naw tahlu, un ze-reju to ari bes Zums atrast."

"Bet Zuh's efat diwus sirgeh'selus aiskih'lajusch'i, preeksch ta flimneeka aifweschanas," fajija wadons wehl ihgnak, ka pirmak, jo winsch jutahs no Adolfa apfaunoht's. "Mums naw neweena sirgeh'sela wairak, un Zuh's nepageh'refeet, ka weenam no muh'su laudim lihds Womeros kahjam ja-eet."

"Ne" — atbildeja Adolfs. "Ta buhda naw tahlu — tas sirgeh'sela ih'pach'neeks war mani pawadiht un tad atkal pee Zums atpakal greestees. Pirms Zuh's broh'fasti buh'seet eh'dusch'i, buhs winsch jaw pee Zums."

"Nu, darat ka Zuh's gribat, lungs," runaja wadons kurnedams. "Bet ta ir mulkiba, lo Zuh's dara, pee moh'ra kawedamees. Winsch jaw naw k'ristigs bet pagans."

„Kristigs jeb pagans, schihds jeb muhamedanis — tomehr tas ir zilweks, un turklaht mehl'eewainohs, gandrihs mirdamē zilweks, kuru wina listenam atstah, kauna leeta ir,“ atbildeja Adolfs. „Desgan — es winu nemu lihds un Zuhš warat Deewa wahrda prohjam dohtees.“

„Labi, labi, lungs,“ fazija wadons meerigi — „tomehr ne-aismirstat, ka ari Zuhš war eenaidneela lohde aismēt, ka tur to mohri.“

„Lai ir,“ atbildeja Adolfs „bet ari schihds bailes mani ne-atturehs, peenahkumu isdariht. Zelojat laimigi, wadon, un sinojat fawam preekschneekam, ka es rihtu jeb drufku weh laku tur buhschu. Un nu ardeewu! Tas wihrs, kam tas sirgehseliš peeder, lai pawada.“

„Man tas peeder, lungs,“ fazija Gotfrieds, kahds jauns Bahzu kalnu razejs, no Erzu-kalneem. „Un ja Zuhš atkaujat, tad es gribu pee Zums palikt, kamehr Zuhš us Wome-roš dohseetees. Zuhš un es, mehš waram kahdam pufdutscham fleplawu preti stahtees, un bihtees es pawisam no wineem nebihstohs.“

„Labi mans mihtlais Gotfried, es Lawu peedahwaschanohs pateizigi peenemu,“ atbildeja Adolfs draudsiigi. „Nah; un esi drohschs. Deews muhs fargahs, kad mehš fawu peenah-kumu isdaram.“

Tee sirgehseli, us kureem Alonso guleja, tika nelaweti us mohra buhdu dshiti. Bakalnu fahneegusch, tee jaw to kahda jauka eeljea eeraudsiija. Bes kahda leelaka trohlschyna tika wina fahneegta, un ar fawa pawadona palihdsibu isbewahs Adolfsam eewainoto istaba eenest, kur tee to us wina gultu nolika. Winsch bij azis atplehtis un pateiza Adolfsam par wina ruhpehm, to draudsiigi usflatabams.

„Ka Zums klahjajs?“ prasija Adolfs. „Waj Zuhš juh-tatees labaki?“

Mohris kratija galwu. — „Uhdēni!“ winsch atkal issauza. Wina flahpes likahs nedsehfofchas esohs.

Kahda faktā atradahs kahds uhdens trauks; Adolfs pil-dija glahsi, kuru tas pee fewim nesa, un sneedsa tad eewai-notam, kurš ar tahdu paschu kahrumu isdsehra, ka agrak.

„Tagad, ko es wehl preeksch Zums waru dariht?“ prasija Adolfs. „Waj Zuhš neweenu tuwumā nesinat, kas Zuhš waretu kohpt? Labprahs es paliktu, ja mani dariščanas prohjam nefauktu. Tomehr bes behdahm, pirmē es Zuhš ne-buhstu, atstahschu, kamehr pee Zums aplohpejs nebuhs. Ja zits tomehr fawu beedri Gotfriedu es waru atstahs. Runajat, draugs, waj Zuhš kahdu nesinat, kura kohpschanai es Zuhš waretu atstahs?“

„Ne, lungs,“ atbildeja mohris ar wahju balsi. „Tas ari naw wajadsiigs. Mana wahs ir grehta — es newaru dshih-woht — wehl preeksch wakara es buhschu nomiris.“

„Nē, nē, nepadohdatees, schahdahm behdigahm dohmahm,“ preezinaja Adolfs. „Zitadi — Gotfrieds war lihds Pasflo dohtees un ahrti atwest. Tas ir labš nodohms. Ahtri, Gotfried. Ahtri!“

Gotfrieds, kurš ahra ar sirgehselēm darbojajs, dsirdeja scho fauzeenu un eenahza buhdā. Winsch bij tuhda gataws, it ka tam fawadas dohmas buhtu. „Tizat man, lungs, tas nabaga mohris ir nahwes-upuris, un es lohli brihnohs, ka mums isbewahs to lihds schejeenei atwest. Skatatees tilai, nahwe ir us wina peeres manama. Winam wairs nelas nelihds.“

„Mums buhs wifumasat mehginahs, ko mehš pee wina isglahbschanas waram dariht,“ atbildeja Adolfs. „Es netizu, ka wina waina til nahwiga un ja ari Tu nezribi atpakat jacht, tad es to darišču.“

„Nē, lungs,“ fazija mohris. „Es luhdsu ne-atstahjat mani! Labak es gribu bes palihga mirt! Tur tam wihrām ir taisniba — katra glahbschan buhtu preeksch manis par wehlu.“

„Wifs weens!“ fazija Adolfs — mums buhs to dariht, kas muhs eespehja stahw. Kas ir, Gotfried? Waj Tu gribi jacht un ahrti atwest?“

„Ja, lungs, labprahs un tuhda,“ atbildeja Gotfrieds. „Par tahm wahra stundahm man nelas naw. Waj es Zuhš schē atradišču, kad atpakat buhschu?“

„Pateesi — es Lewi fagaidišču, Gotfried! Mans wahrs us tam!“ fazija Adolfs.

„Labi! Ne deewu!“ fazija mudigais Bahzeetis, un kahpa us fawu sirgehseli, kurš tad ahstreem fohleem prohjam bewahs.

Adolfs atradahs weens patš ar eewainoto, sehdašs pee ta gulu-weetas un kohpa to, zil labi tas wareja. Bet winsch newareja dauds preeksch ta dariht. Til uhdeni winsch schad un tad pasneedsa, kad tas par flahpehm fuhdsehajs. Waina nelikahs tam wairs nelahdas fahpes darohs.

Ta pagahja weena jeb diwi stundas. Mohris guleja kahdu laiku gluschi klusu un ar atwehrtahm azim. Winsch dwa-schoja grehti — wina peere bij ar aufsteem sweedreem ap-flahsta — Adolfs tizeja, winsch esohs aismidsis. Bet peepefschi winsch azis atkal atplehta, un mehginaja peezeltees. Bet stenedams krita tas atpakat. Adolfs taisija winam labaku weetu.

„Es Zums pateizu, lungs!“ tschulsteja mohris. „Zuhš efat schehirdigi pret nabaga mohri.“

„Tas ir mans peenahlums,“ atbildeja Adolfs, „un es to labprahs peepildu. Zums newaijaga man par to pateiltees.“

„Labi, labi, un ari Zums buhs redseht, ka mohris ari pa-rahda nepaleel. Waj mehš efam weeni?“

„Gluschi weeni! Zuhš sinat, mans ohts beedris ir muhs atstahjis un aischahjis pehs ahstes.“

„Tas par wehlu — nahwe tuwojajs pee manas firds — man ir jamirst! Citat ahra un skatatees, waj neweens tuwumā naw, neweena aufs ka ween Zuhš, nedrihtst to dsir-deht, ko es Zums teikschu. Citat, es Zums luhdsu! Citat, citat!“

Adolfs paklausija winam, atstahja buhdu un nahza pehs kahda brihschaar to sinu, ka neweena dshiwiba ne-esohs wifa apgabala redsama.

„Labi! Tad sehshatees pee manis — peelegat ausi pee manas mutes, un ne-aismirstat neweenu wahrdū. Papreekschu usrakstat tohs wahrdus. Valle de Dios! — magonu kohli — klints seemēds — ee-ejama weeta labā pufē! Rakstat, rakstat, ka ne-aismirstat.“

„Bet kapehs?“ prasija Adolfs.

„Rakstat, rakstat, ahtri! Man naw wairs ilgs laiks — mani spehki suhd — rakstat, kamehr naw par wehlu.“

Adolfs iswilla fawu labatas-grahmatinn un rakstija: „Valle de Dios — magonu kohli — klints seemēds — ee-ejama weeta labā pufē.“

Gradi un feedi.

Mihlestibas sohds.

Pee Misissipi upes stahweja jauka un ar daschadeem gresnumeem puschkota muischa. Muischas waldineeks Albrechts, bij gauscham lepnis un zeetsirdigs. Wina seewa bij fen jatw mirusi un atstahjusi 3 gadus wezu dehlinu Martinowu. Martinows usauga sawa tehwa muischa par flaištu jaunelli. Retaktu no muischas dshwoja sweineeks Denners ar sawu weenigu meitu Annu. Denners nebij bagats, bet tilai knapi istizis.

Kahda jauka wafaras deena gahja Martinows gar upmali pastaigatees. Te winafch dshrd kruhmös lautko waidam. — Winafch eet taifni us to weetü. Bet ko winafch te eerauga! — Diwi tehwinu tura Annu pee semes un treschais luhlo par winas leschahm pehz naudas! Martinows iswelf pistoli un schauj. Wisi trihs uslez un pasuhd kruhmös. Winafch pee-ftreen pee Annas un atraifa winas muti, kuru fleplawi bij aissehjuschi. Anna pateizahs gauschi un norunaja nahkoshä deena atkal te fatikkees.

Ohtra deena atnahza Martinows norunata weetä un Anna ari sawu wahrdu nepahrkaha. Wini farunajahs par daschahm leetahm un pehdigi Martinows eefahfa: „Sirds mihla Anna! kad es tewi no laupitaju rohkahm isglahbu, tad eefkatijohs tawäs azis un esmu tur pasemibu un laipnibu atradis, tadeht mana firds pee tawäs ir peekehrufehs.“

Te issauza aij kruhma kahda balfs: „Bagaid!“ Wini atskatijahs atpalat un muischas lungs Albrechts stahweja preefsch wineem. Anna skali eekleedsahs un pasuda kruhmös. Albrechts usskatija Martinowu ar swehrodamahm azim. Martinows metahs preefsch tehwa zelös un luhdsahs peedohschanu. Bet zeetsirdigais tehws issauza: „Rihtä es tewi stelleschu us zeetumu, jo tu esi zaur to manu gohdu aistahris!“ Martinows gahja trihzedams us mahju, jo winafch pasina tehwa zeeto firdi. Rihtdeena atnahza. Albrechts lisa puifim sirgu aishubgt un fauza us Martinowu, lai fataitotees, jo schim nu efoht jashkiretees no tehwa mahjas.

Rati riteja weegli par Nujorkas leelzetu. Albrechts sehdeja ar dusmigu waigu karikte un winam blakam gauschi noskumis Martinows. Te wini eegreesahs meshä. Kahdu stundu zaur meshu braukuschchi wini peenahza pee leela esera. Esera widu atradahs ar stahwahm flintim aprohbeschota fala. Albrechts iswilla no kules masu fwilpiti un 3 reises eefwilvoja, ta ka wifs appabals atskaneja. Tuhlit 2 wihri nolaida no flints masu laiwinu un aireja usmalu. Malä peenahkufcheem Albrechts un Martinows eekahpa laiwä un nu wisi tschetri dewahs us falu. Pee salas nonahkufcheem wineem atnahza preti bahrdains tehwinafch, kufsch bij schihis salas waldineeks. Apakfch kahdas flints bij wiau kohrtelis. Martinowam tika eerahbita masa alina par mahjas weetü un par fargu preefschä aissikts weens no teem tehwineem, kas pee Annas laupifchanas darbu gribeja isdarikt.

Birmä nakti winafch prohweja behgt, bet tilko gribeja laiwu esera eegrühst, winafch tika fakerts un wehl zeetaki apfargahst.

Gadi bij pagahjuschi. Neeweens nesinaja, kur Martinows palizis. Anna staigaja nobahlufti un ar nokahrte galwu.

Kahdu deenu, kad wina meshä schagarus lasija, peenahza pee winas kahds wihrs ar noplifhuschahm drehbehm. Schis bij weens no teem laupitajeem. Winafch bij issehdsis; jo winam nepatika wairs tahda sagta dshwe. Winafch us Annas fazija: „Es atnesu tewi sinu no Martinowa. Winafch ir us kahdas salas Nille esera.“ Pehz tam winafch pasuda meshä.

Anna preezajahs, ka nu sinoht, kur winas mihlais Martinows efoht. Wina ohtra rihtä dewahs us mineto esecu. Waimigi wina lihds fureeni nonahza. Esera malä stahweja leels blukis. Wina wifus speklus fanehma un eewehla bluki esera, fehdaht pate wirfu un airejahs ar kahjahm un roklam. Pehdigi wina notika pee salas. Wina rahpahs gar flintim un nonahza pee laupitajeem. Wina pagehreja, lai wiau wedoht pee Martinowa. Laupitaji gauschi brihnejahs, ta wina te tifusi. Weens laupitajs uskahpa us flinti un redseja to bluki malä. Winafch stahstija to ziteem, ka wina ar to bluki laikam buhs abraukufi. Kamehr wini ta runaja, bij Anna Martinowu usmeklejusti un ar to us esera malu aishgahjusti (jo tas wakneeks, kas pee Martinowa alas durwim stahweja, bij pee ziteem aishgahjis.) Anna un Martinows nometahs zelös un peeluhdja Deewu. Martinows isnehma no kules kahdu banti un apsehja weenu galu few ap faklu un ohtru galu Annai ap faklu. Weens lehzeens! — un Martinows un Anna bija esera un pasuda apakfch witneem. Lihkus pehz isswejoja; bet wezais muischas lungs aij firdsehsteem sawam dehlam palat steidsahs. M. Krehmans.

Ari swehtdeenas swinetajs.

Diwi kabatas sagli (larmatschiti) gahja swehtdeena pastaigatees. Te weens us ohtru faka:

„Zanji, kalab tu sawas rohkäs turi bishchu kabatäs, tas ta nepeeklahjigi isfkatahs.“

„Redsi draugs,“ Zanjis atbildeja, „es swehtdeenu mehdsu swehtiht. Pa darba deenahm es sawas rohkäs turu zitu lauschu kabatäs.“

Ohfols.

It noskumuschchi kofli stahw,
Teem salahs lapinas wairs naw;
Tahs dselkenas ir krahpotas,
Un dauds jaw semē biruschas.

Ko bahrgahs wehtras nespehji, laust,
To augstahs falnas steidsahs graust;
Wifs meshs ir klufs un ismiris,
Wifs sakums tam ir nosudis.

Eif ohfols lepmi pazekahs,
Ar sakahm pulehm puschkojahs;
Tas bahrgahm wehtrahm, salnai spiht,
Ta lapäs kofschais sakums miht.

Tä, jaunelli, kad wehtras gaud
Un tew' ar waru dragahst draud:
Tad neschaubees, bet pastahti
Ka ohfols, stalti, spehzigi. Stubla Sahnis.

Atbildedams redaktors Ernst Plates.